

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Doktora**

PROGRAMIN TARİHÇESİ VE GENEL BİLGİLER:

T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğünün Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Doktora/Sanatta Yeterlilik Programı açılması teklifi 03.08.2022 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu Toplantısında incelenmiş ve açılması uygun bulunmuştur. 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılı güz yarıyılından itibaren öğrenci alımına başlanmıştır. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora Programının süresi 6 (on iki dönem) olup, kadrolu olarak görev yapan bir (1) Profesör Doktor, üç (3) Doçent Doktor, üç (3) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere on (10) öğretim elemanı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle programının özelliğinden dolayı, müfredattaki bazı derslerin yürütülmesinde, üniversite bünyesinde bulunan Fen Edebiyat Fakültesi gibi kurumlardaki ilgili anabilim dallarında görev yapan öğretim üyelerinden de destek alınmaktadır.

PROGRAMIN MİSYONU:

Bu programın amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni çıkarımlara ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Genelde Türkoloji biliminin ve özelde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bilim alanının tüm kavram ve metodlarını kavrayabilmiş, gerçek hayat uygulamalarını yorumlama yetisine sahip olabilen, kendi çalışma alanında söz sahibi, ulusal ve uluslararası projelerde katkı sağlayabilen ve bilgi birikimini bilim dünyasına bildiri, makale, kitap gibi yayınlar ile aktarabilen genç araştırmacılar ve öğretim üyeleri yetiştirmektir.

PROGRAMIN VİZYONU:

Bölümümüzün vizyonu, ülkemizde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatlarını bilen, bu lehçe ve edebiyatlara sahip olan Türk topluluklarını ülkemiz kamuoyuna tanıtan, dilimizi doğru ve güzel olarak kullanan, evrensel bilgiye ulaşan, tarihini, kültürünü, Cumhuriyetimizin temel ilkelerini, toplumsal kimliğini ve manevi değerlerini tanıyarak bunu yorumlayabilen, uluslararası dilleri bilen, teknik bilgilere sahip ve bilgisayar teknolojilerinden gerektiği gibi yararlanan, işini severek yapan, Türk lehçeleri ve edebiyatları sahasında ülkemizin yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarda (MEB, Yunus Emre Enstitüsü, YÖK'e bağlı Üniversiteler ve Yurt Dışı Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi) ihtiyaç duyduğu uzman Türkologlar yetiştirmektir.

PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Sosyal Bilimlerden birisi olarak Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile Türkoloji ile ilgili bilim dallarının araştırma bulgularından hareket ederek alandaki temel öğelerin geliştirilmesini amaçlar.

PEA2: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Doktora programının amacı ilgili bilim dallarında bilgi üretmektir.

PEA3: Korunan, geliştirilen ve üretilen bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmayı başaracak yetenekli ve eleştirel düşünme becerisine sahip uzman araştırmacılar yetiştirmeyi amaçlar.

PEA4: Genelde Türkoloji ve özelde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında bilimsel yöntemlerle bilgi üreten akademisyenler yetiştirmeyi amaçlar.

KABUL VE KAYIT KOŞULLARI:

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün doktora programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora programı müfredatı, öğrencinin ilgili alanına veya aynı disiplinde eğitimini sürdürmesine olanak sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Müfredatta her bir ders program çıktılarına destekleyecek nitelikte hazırlanmıştır. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora programı müfredatında yer alan derslere [Anabilim/Anasanat Dalı/Program Müfredatları | Sosyal Bilimler Enstitüsü \(aku.edu.tr\)](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm) adresinden ulaşılabilir.

Program, sektörde çalışmakta olan ya da çalışmayı düşünen ve/veya akademik kariyer yapmayı isteyen öğrencilere yüksek lisans düzeyinde aldıkları eğitimi bir üst düzeye taşıyabilecekleri bir platform sağlamaktadır. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora Programının müfredatı paydaş görüşleri doğrultusunda çağın gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenli olarak güncellenmekte ve yeniden düzenlenen ders programı ve ders içerikleri ile programa devam eden öğrencilerin turizm alanında donanımlı hale gelmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora Programı için eğitim planı, Anabilim Dalı Başkanı ve öğretim üyelerinden oluşan Anabilim Dalı Kurulu tarafından sürekli olarak incelenmektedir ve eğitim planında yer alan derslerin içerik, değerlendirme, öğrenim çıktıları, ders planı vb. bilgilerinin standart bir şekilde sunumu ve uygulama birliği için her derse ait ders planı Bologna Bilgi Paketine tanımlanmaktadır. Eğitim planında yer alan tüm derslere ait bilgiler dönem başında bu sistem yardımı ile güncellenmektedir. Ayrıca Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora Programı ders içeriklerini paylaşma, duyurular vb. için enstitü web sayfası ve AKÜ OBS ders yönetim sistemi kullanılmaktadır.

MEZUNİYET KOŞULLARI:

Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az sekiz ders ve 24 kredi ile uzmanlık alan dersi, seminer, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden ve yeterlik sınavından oluşacak şekilde düzenlenir. Seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması dersleri kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrenci doktora yeterlik aşamasına geçebilir. Doktora programlarını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç öğrencinin kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi ise 12 yarıyıldır. Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi ise dört yarıyıldır. Doktora programında, öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CB veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir.

Ders dönemini başarı ile tamamlayan öğrenci doktora yeterlik sınavına girmeye hak kazanır. Doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Söz konusu sınava girme koşul ve sınav sürecine, başarı şartına vb gibi durumlara ilişkin tüm hususlar [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm) ilgili maddelerinde yer almaktadır. Yeterlik sınavında başarılı bulunan, tez önerisini ve tezini [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm) ilgili maddeleri kapsamında belirtilen şartları yerine getirerek savunan ve başarılı olan öğrenci mezuniyete hak kazanmış olur. Yalnız öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için Yönetmelikte belirtilen yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Buna ek olarak eğer öğrenci 8 yarıyıldan önce mezun olmak isterse (en az 3 TİK’e girmiş olmak koşulu ile 7. yarıyıl sonunda) yine ilgili Yönetmelikte belirtilen erken mezuniyete ilişkin yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa, yayımlanan söz konusu bu makale ile EYK kararı ile öğrencinin sekizinci yarıyıl da alacağı uzmanlık alan dersi

ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır. Böylelikle öğrencinin mezun olabilmesi için gerekli olan 240 AKTS tamamlanmış olur.

Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye doktora diploması verilir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

SINAVLAR, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME (BAŞARI DEĞERLENDİRME):

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	<u>AA</u>	<u>BA</u>	<u>BB</u>	<u>CB</u>	<u>CC</u>	<u>DC</u>	<u>FF ve DZ</u>
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	65-69	50-64	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

PROGRAM ÇIKTILARI:

PÇ1: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanındaki, kuramlar, olgular kavramlar ve ilkeler hakkında uzmanlık düzeyinde bilgi sahibidir.

PÇ2: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili disiplinler arasındaki etkileşimi kavrayarak edindiği uzmanlık düzeyinde bilgi ve becerileri eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.

PÇ3: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili eğitim-öğretim ve kültürel bağlamdaki etkinliklerin Türk dünyası ülke ve topluluklarındaki etkilerinin bilincindedir.

PÇ4: Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturabilme; uzmanlık gerektiren sorunları bilimsel araştırma yöntemlerini ileri düzeyde kullanarak çözümleyebilme yeteneğine sahiptir.

PÇ5: Etik bilinçle hareket ederek Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanlarında bir araştırmayı planlar, istatistik programları ile analiz eder ve sonuçlarını rapor haline getirir.

PÇ6: Bilgiye erişimde bireysel olarak kaynak araştırması yapar; bu amaçla veri tabanları ve diğer bilgi kaynaklarını kullanır.

PÇ7: Bilimsel etik kurallarına uygun olarak gerçekleştirdiği araştırmanın sonuçlarını, yazılı, sözlü ve görsel olarak etkin bir şekilde sunma becerisi gösterir.

PÇ8: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanındaki güncel konular ve sorunları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yaratıcı ve pratik çözüm önerileri geliştirir.

PÇ9: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili iş birliği ve bildiri metinlerinin geliştirilip güncellenmesinde, Türk devlet ve toplulukları ile ilişkilerdeki sorunların giderilmesine, fırsatların geliştirilmesine ve risklerin bertaraf edilmesine akademik bakış açısıyla katkıda bulunur.

PÇ10: En az bir yabancı dilde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanına ilişkin literatürü takip etme yeteneğine sahiptir.

PÇ11: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili gelişmelerde paylaşımına açıktır ve yaşam boyu öğrenmenin gerekliliği bilincine sahip olarak, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izler ve kendini sürekli yenileyerek bilgilerini paylaşır.

PÇ12: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında kullanılan bilgi ve iletişim teknolojileri hakkında bilgi sahibidir ve bu teknolojileri yaptığı araştırmalarda kullanır.

PÇ13: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında belli konularda strateji ve uygulama planları geliştirir ve elde edilen sonuçları değerlendirir; rehberlerin görev aldığı alanlara ilişkin vizyon, amaç ve hedefleri belirler.

PÇ14: Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında özümsemediği bilgiyi ve problem çözme yeteneklerini, disiplinler arası çalışmalarda uygular.

PÇ15: Bağımsız olarak ve başkalarıyla etkin bir şekilde çalışabilen, takım çalışmasına yatkın, sorumluluk alabilen, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili sorunların çözümünde liderlik özelliklerine ve diğer alanlardaki uzmanlarla iletişim kurabilme yeterliliğine sahiptir.

Programın yürütülmesine ilişkin ayrıntılı bilgi için [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ve [Enstitü web sitesinde](#) yer alan Anabilim Dallarına ve Programlara ilişkin diğer açıklamalara bakınız!.

Program Öz Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)

Program Akran Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)